

För medarbetare

Fråga: Kan en kvinna få vaccin utan cellprovtagning eller självttest?

Svar: Om ni inte hinner med att ta cellprov/inte har några självprovtagningsskits att dela ut, så kan ni vaccinera i alla fall. Studieleeningen kommer då att posta ett självprovtagningsskit till kvinnans folkbokföringsadress.

Fråga: Vi erbjuder en dos via studien, hur ska vi råda kvinnor som vill gå ut och betala för fler doser själva?

Svar: Om man vill betala för fler doser själv, så har vi ingen anledning att rekommendera emot. Vi bör dock inte ta upp en sådan diskussion om inte kvinnan frågar.

Fråga: Många av kvinnorna som kommer till BMM vet inte om de är vaccinerade eller ej. Hur ställer vi oss till det?

Svar: Det gör inget - alla får samma vaccindos och samma HPV-screening oavsett tidigare vaccinationer.

Fråga: Erbjuder vi Gardasil9 till alla kvinnor, även de som tidigare vaccinerats med Gardasil4 (4-valenta vaccinet)?

Svar: Ja. Andelen vaccinerade med Gardasil4 är för låg för utsläckning/befolkningsimmunitet och de har inte tillräckligt låg risk om de inte har skydd mot alla 9 HPV-typerna. Det är visat att det är säkert att vaccinera med Gardasil9 ovanpå Gardasil4.

Fråga: Räcker 2 doser med 3 års intervall? I FASS står det "Individer som är 15 år och äldre vid det första injektionstillfället - Gardasil 9 ska ges enligt ett tredosschema (0, 2, 6 månader)".

Svar: Ja! Ändring av instruktioner i FASS måste tillverkaren ansöka om och ibland kan det ligga efter. Det är visat att 2 doser ger lika bra skydd som 3 doser, en enda dos ger bra skydd åtminstone på ett par års uppföljning och längre intervall mellan doserna ger starkare svar. I och med att vi avviker från FASS var det nödvändigt med särskilt tillstånd från Läkemedelverket och Etikprövningsmyndighet. Det har vi.

Fråga: Kvinnor från 23-års ålder som är HPV-positiva och cyt-negativa – ska de läggas i kontrollfiler för HPV och handläggas enligt nuvarande riktlinjer för kvinnor 30+ i kontrollfil HPV?

Svar: Vi skrev inte in det i protokollet för att möjliggöra regionala beslut. Faktabakgrunden är att mellan 23-29 år är det inte så många cancerfall och nästan samtliga är HPV16 eller HPV18. HPV16 och 18 har minskat mycket i befolkningen tack vare vaccination. HPV-Övrig har inte minskat (HPV-Övrig är inte med i Gardasil4). HPV-Övrig orsakar nästan ingen cancer alls under 30-års ålder och hela 15% av befolkningen är positiv för HPV-Övrig. Beslutet i Region Stockholm är att HPV16 och 18 ska in i kontrollfil HPV, men inte HPV-Övrig.

Fråga: Hur ska vi tänka kring dos 2 hos de kvinnor som är HPV-positiva utan avvikande cytologi i screeningen? Ska de få dos 2 vid nästa prov efter 18 månader alternativt 36 månader?

Hur gör vi med de kvinnor som är HPV-positiva och har avvikande cytologi. Kan man tänka sig att ge 2:a dosen vid besöket på gynnottagningen inom 3 mån?

Svar: Bägge situationerna ovan: står inget om det i protokollet. Jag skulle rekommendera att undvika för många "loopar" – det blir alltmer komplicerat och mer risk för fel då. Om ni inte öppnar för dos 2 förrän 36 månader efter att ni börjat ge dos 1 så blir det enklare.

För deltagare

Fråga: Vad går studien om utrotning av livmoderhalscancer ut på?

Svar: Studien undersöker om organiserad vaccination och cellprovtagning mot HPV kan utrota HPV och livmoderhalscancer, när tillräckligt många i befolkningen blir immuna. Det är samma vaccin och provtagning för HPV som redan används rutinmässigt, studien undersöker om HPV försvinner om vaccinet och provtagningen erbjuds systematiskt.

Fråga: Jag har tidigare tagit HPV-vaccin. Är det ändå meningsfullt att delta?

Svar: Före 2019 använde Sverige ett HPV-vaccin (Gardasil4) som skyddar mot 4 HPV-typer. Det numera använda vaccinet (Gardasil9) skyddar mot 9 HPV-typer och ger ett bredare skydd mot HPV och livmoderhalscancer. Det är visat att det är säkert att ta Gardasil9 ovanpå Gardasil4. Så välkommen att delta!

Fråga: Kostar det något att delta? Jag har hört att HPV-vaccination kan kosta >1700 kr per dos.

Svar: Deltagandet är helt kostnadsfritt, vaccinet betalas av studien.

Fråga: När/hur kommer jag att bli kallad?

Svar: Alla kvinnor födda 1994-1999 är välkomna att delta. Boka din tid för HPV-vaccination vid din barnmorskemottagning eller i appen AlltidÖppet och få ett HPV-test för självprovtagning efter din vaccination. Provsvaret kommer att finnas på <https://selfsampling.kiehealth.se/profile>

Fråga: Jag kan inte delta just nu. Hur långt fram i tiden är studien öppen för nya deltagare?

Svar: Studien är planerad att fortsätta i alla fall fram till 2023-12-31. Information finns på <https://www.hpvcenter.se>

Fråga: Mina jämnåriga kamrater har inte fått någon inbjudan, kan de delta?

Svar: Ja, vi vänder oss till alla kvinnor födda 1994-1999.

Fråga: Varför är det viktigt med cellprov i samband med vaccination och hur går det till?

Svar: Vaccinet ger ett gott skydd mot ny infektion med de 9 HPV-typer som finns i vaccinet, men skyddar inte om man redan råkat få infektion. För att inte inge falsk säkerhet är det därför viktigt att ta ett cellprov som testas för HPV. Cellprovet tas antingen i samband med vaccinationen (om du deltar på en Barnmorskemottagning) eller postas hem till dig för egen provtagning (om du deltar på Karolinska Universitetssjukhusets vaccinationsmottagningar).

Fråga: Jag har fått information om att jag har HPV och/eller cellförändringar. Kan jag ta vaccinet ändå?

Svar: Ja, det går bra. Vaccinet ger dig skydd mot HPV-typer som du inte har just nu, men tyvärr botar den inte befintlig infektion. Det är därför viktigt att du fortsätter gå på de undersökningar som du blir kallad till.

Fråga: Varför ges bara en dos vaccin just nu och sedan andra dosen om 3 år?

Svar: Redan vid 1 dos finns en betydande effekt mot infektion. När andra dosen ges med ett större intervall om 3 år fås ett gott skydd mot HPV och då räcker doserna till alla. Om 3 år förväntas den globala bristen på HPV-vaccin vara över.

Fråga: Varför erbjuds inte pojkar/män HPV-vaccination?

Svar: Studien syftar till att utrota livmoderhalscancer genom samtidig vaccination och screening. För att kunna delta i screeningen måste deltagarna ha en livmoderhals.

Fråga: Varför erbjuds enbart kvinnor födda 1994-1999 HPV-vaccination och inte äldre?

Svar: Äldre kvinnor har lägre risk för smitta.

Fråga: Hur kan jag vara positiv för HPV nu när jag lever i en fast relation?

Svar: De flesta HPV-infektioner läker ut av sig själva inom något år, men ibland läker HPV-infektionen aldrig ut och man kan ha haft infektionen i många decennier. Om infektionen är långvarig finns risken att de infekterade cellerna utvecklas till cellförändringar som i sin tur kan leda till cancer. Utvecklingen till livmoderhalscancer tar minst 10 år, i snitt ca 20 år. Vaccination mot HPV kommer att skydda mot nya HPV-infektioner. Med vaccination och cellprovtagning tillsammans finns förutsättningar att utrota denna cancer.

Vanliga frågor och svar

Fråga: Kan jag hjälpa till på något sätt?

Svar: Vi är väldigt tacksamma om alla hjälper till att sprida information om att vi nu har möjlighet att utrota HPV och livmoderhalscancer med enkel vaccination och cellprov.

Fråga: Spelar det någon roll om man inte vet vilket Gardasil-vaccin som man fått tidigare?

Svar: Nej, det spelar ingen roll.

Fråga: Om jag nyligen tagit cellprov, behöver jag ta ett nytt cellprov med anledning av deltagande i studien?

Svar: Alla får ett självprovtagningsskit (HPV-prov). Det ska tas *efter* eller *samtidigt* med vaccinationen.

Fråga: När får jag HPV-provet för självprovtagning?

Svar: Vid din HPV-vaccination får du med dig ett HPV-prov för självprovtagning hem. Du tar enkelt provet själv och skickar in i medföljande kuvert för analys. HPV-resultatet tar du del av genom att logga in med BankID på <https://selfsampling.kiehealth.se/profile> ca en månad efter att du skickat in ditt prov.

Fråga: Hur fungerar det om man flyttat till annan del av Sverige mellan dos 1 och dos 2? Hur får man kallelse?

Svar: Vi tänker ordna det. I första hand via Kivra, om man inte har Kivra blir det brev.

Fråga: Var kan jag få mitt HPV-vaccin?

Svar: De flesta barnmorskemottagningar (BMM) inom Region Stockholm har utbildats i att ge HPV-vaccin.

Kontakta din BMM och fråga efter att boka tid för HPV-vaccination. För att hitta en BMM nära dig:

<https://www.1177.se/Stockholm/hitta-varld/>

Barnmorskemottagningar inom Region Stockholms regi (SLSO) och Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge kan bokas i appen AlltidÖppet.

I andra Regioner ges HPV-vaccin antingen på barnmorskemottagning eller andra vårdmottagningar, kontakta din Region för mer information. Regionspecifik information kommer att läggas upp på:

<https://www.hpvcener.se/utrotning/info/regioner/>

Fråga: Är alla vacciner "riktiga" vacciner eller kommer vissa få placebo?

Svar: Alla får riktigt vaccin. Studien utvärderas med Före-Efter kampanjen.